

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8C/391/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115221525
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Reištetter
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115221525.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica pred sudcom JUDr. Romanom Reištetterom v právnej veci navrhovateľa W. Y. Z. Z. F. P., Z. Z. S. D. X, N., L.: XX XXX XXX, v konaní zastúpeného JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, IČO: 42 256 593, proti odporkyni R. F.P., D.. XX. XX. XXXX, N. O. XXX/XX, N. N., v konaní zastúpenej JUDr. Jánom Segečom, advokátom, ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Ján Segeč s. r. o., so sídlom Skuteckého 26, Banská Bystrica, IČO: 47 285 039, o zaplatenie 7 643,97 Eur, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporkyni trovy právneho zastúpenia vo výške 983,68 Eur právnenému zástupcovi JUDr. Jánovi Segečovi, advokátovi, na jeho účet vedený vo S., V.. Z., číslo účtu: Z. XXXX XXXX XXXX XXXX, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 23. 10. 2015 domáhal zaplatenia sumy 7 643,97 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 7 643,97 Eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia návrhu odporkyni až do zaplatenia a náhrady trov konania. V návrhu uviedol, že pohľadávku voči odporkyni nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok od postupcu A. Z. F. P., Z. Z. Ž. X/A, C., L.: XX XXX XXX) vzniknutú na základe zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX uzavretej medzi dlžníkom F. W. a spoludlžníčkou O. G. a veriteľom A. Z. Z., V.. Z., Z. Z. I. N. XX, N., L.: XX XXX XXX. Odporkyňa na seba písomným vyhlásením v zmluve vzala povinnosť, že uspokojí pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník alebo spoludlžník. Odporkyňa vystupuje vo vzťahu ako ručiteľ. Dlžník a spoludlžníčka si neplnili svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, a preto bol podaný návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu. Okresný súd Bratislava V dňa 04. 11. 2011 vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12. 12. 2011. Pokračujúce konanie dlžníka a spoludlžníčky malo za následok vedenie exekučného konania. Ku dňu podania tohto návrhu predstavuje neuhradená časť istiny sumu vo výške 7 643,97 Eur. Odporkyňa bla vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy, ale sa tak nestalo.

V skrátrenom konaní vydal súd platobný rozkaz č. k. 8C/391/2015 - 50 zo dňa 09. 11. 2015, proti ktorému podala odporkyňa odpor. V odpore uviedla, že vznáša námietku premlčania, pričom premlčacia doba plynie od ukončenia zmluvného vzťahu dňa 05. 01. 2011. K ukončeniu zmluvného vzťahu došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. XX/XXXX uzavretej medzi veriteľom A. Z. Z., V.. Z.. a postupcom A., čo vyplýva zo strany 1/6, časť „Dátum účinnosti odstúpenia“. Pre plynutie premlčacej doby treba použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu.

Navrhovateľ reagoval na vyjadrenie odporkyne podaním doručeným súdu dňa 31. 03. 2016, v ktorom uviedol, že ručiteľský (zmluvný) vzťah sa riadi Obchodným zákonníkom, pretože hlavný úverový vzťah sa spravuje Obchodným zákonníkom. Zánik ručiteľského záväzku je podmienený zánikom hlavného záväzku. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) vylučuje zo svojej pôsobnosti úvery účelovo poskytnuté na bývanie, prestavbu alebo iné stavebné úpravy. Účinky odstúpenia od zmluvy nastali dňa 05. 01. 2011, ale pre nesúčinnosť dlžníka a spoludlžníčky bol vydaný zmenkový platobný rozkaz Okresným súdom N. S. a na jeho základe je vykonávaná exekúcia. Premlčaniu záväzku odporkyne ako ručiteľa bráni skutočnosť, že došlo k spočívaniu premlčacej doby, keďže veriteľ v premlčacej dobe uplatnil právo proti hlavnému dlžníkovi a spoludlžníčke. Práva z ručenia sa nemôžu premlčať skôr ako hlavný záväzok. Aj keď plynie premlčacia doba ručiteľského záväzku v zmysle Občianskeho zákonníka samostatne, nemôže však dôjsť k jej uplynutiu vtedy, ak si veriteľ uplatnil nároky z hlavného zmluvného vzťahu. Navrhovateľ teda tvrdil, že na vzťahy medzi účastníkmi treba použiť Obchodný zákonník, v rámci ktorého sa nemôže ručiteľský záväzok premlčať skôr ako hlavný záväzok.

Odporkyňa v podaní doručenom súdu dňa 08. 04. 2016 uviedla, že ručiteľský vzťah je vzťahom so spotrebiteľskej zmluvy, pretože spadá pod ustanovenia zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). Je pravdou, že nie je možné použiť zákon o spotrebiteľských úveroch, čo však nie je dôvodom pre nepoužitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Opätovne poukázala na premlčanie ručiteľského záväzku, pretože v rámci občianskoprávnej úpravy plynie premlčacia lehota hlavného a ručiteľského záväzku samostatne. Ak došlo k odstúpeniu od zmluvy dňa 05. 01. 2011, od tohto dňa plyní samostatne premlčacia lehota proti hlavnému dlžníkovi a spoludlžníčke a samostatne proti nej ako ručiteľovi. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje a strany sú povinné vydať si to, čo si navzájom plnili. Inak povedané vzniká medzi nimi vzťah z bezdôvodného obohatenia, v rámci ktorého plyní subjektívna a aj objektívna premlčacia doba, pričom obidve ku dňu podania tohto návrhu uplynuli. Uplatnením práva na súde sa zastavuje plynutie premlčacej doby iba vo vzťahu k osobe, voči ktorej sa vedie konanie. Keďže konanie na Okresnom súde N. S. nebolo vedené aj proti odporkyňi, nemohlo u nej dôjsť k zastaveniu plynutia premlčacej doby.

Právny zástupca odporkyne vo svojom prednese pred súdom zotrval na písomných vyjadreniach. Postupom podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa A. Z. Z., V. Z.. uzavrel s dlžníkom F. W. a spoludlžníčkou O. G. zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere dňa 09. 11. 2004. Odporkyňa písomne vyhlásila, že ak nebudú plniť dlžník a spoludlžníčka, bude plniť za nich. Ručiteľské vyhlásenie podpísala odporkyňa dňa 09. 11. 2004. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XX/XXXX postúpil veriteľ A. Z. Z., V. Z.. pohľadávku zo zmluvy na postupcu A. Z. F. P., ktorý ďalšou zmluvou o postúpení pohľadávok č. XX/XXXX postúpil pohľadávku zo zmluvy na navrhovateľa.

K odstúpeniu od zmluvy došlo dňa 05. 01. 2011, čo vyplýva z prílohy 1a (špecifikácia pohľadávok) zmluvy o postúpení pohľadávok č. XX/XXXX na strane 1 (č. l. 26 spisu).

Dňa 04. 11. 2011 vydal Okresný súd N. S. zmenkový platobný rozkaz proti F. W. V. O. G., na základe ktorého je proti nim ako povinným vedená aj exekúcia súdnym exekútorom JUDr. M. F. pod sp. zn. I. XXX/XXXX.

Predmetom konania je ručiteľský záväzok odporkyne vyplývajúci zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 09. 11. 2004.

Podľa § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

Podľa § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Podľa § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

Podľa § 548 ods. 2 Občianskeho zákonníka ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

V konaní bolo nesporné, že právny predchodca navrhovateľa A. Z. Z., V. Z. uzavrel s dlžníkom F. W. V. Z. O. G. zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere dňa 09. 11. 2004. Odporkyňa písomne vyhlásila, že ak nebudú plniť dlžník a spoludlžníčka, bude plniť za nich, a stala sa ručiteľom. Tiež nebola spornou skutočnosť, že dlžník a spoludlžníčka svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy nesplnili.

Navrhovateľ v konaní tvrdil, že na ručiteľský záväzok sa majú použiť ustanovenia Obchodného zákonníka. S týmto tvrdením nemožno súhlasiť. Tak hlavný vzťah, ako aj ručiteľský vzťah sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Aj keď v čase uzavretia zmluvy o úvere Občiansky zákonník neuvádzal, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, osobitný zákon o ochrane spotrebiteľa výslovne upravoval, že aj zmluvy uzavreté podľa Obchodného zákonníka sú spotrebiteľskými zmluvami. Na tomto závere nič nemení ani fakt, že sa na zmluvu nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch. Ak teda hlavný vzťah je vzťahom so spotrebiteľskej zmluvy (a teda sa na neho vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka), aj akcesorický - ručiteľský záväzok sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Ručenie podľa predpisov občianskeho práva je odlišné od jeho úpravy v Obchodnom zákonníku. Aj keď obidva predpisy vychádzajú z akcesority ručiteľského záväzku, obsah tohto záväzku je v týchto právnych predpisoch odlišný. V danej veci je tento rozdiel viditeľný aj pri plynutí premlčacej doby. Tak Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník upravujú premlčanie osobitne. Keďže súd posúdil vzťah zo zmluvy, ktorá je predmetom konania, ako spotrebiteľský (za použitia Občianskeho zákonníka), je potrebné premlčanie ručiteľského záväzku posudzovať inak ako podľa Obchodného zákonníka.

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ uplatnil svoje nároky vyplývajúce zo zmluvy voči dlžníkovi F. W. V. Z.G. O. G. návrhom na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ktorý aj vydaný bol a na jeho základe voči dlžníkom prebieha aj exekučné konanie. V tomto konaní však navrhovateľ neuplatnil svoje práva aj voči ručiteľovi, hoci tak urobiť mohol. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ svoje nároky zo zmluvy „rozdelil“ do dvoch konaní. Takýto postup veriteľa nie je zakázaný a v zásade je na ňom, aký postup pri uplatňovaní svojich nárokov zvolí. Ak si už ale veriteľ vyberie z niekoľkých možností uplatnenia svojich nárokov, musí niesť aj prípadné dôsledky.

Je pravdou, že v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka dochádza k tzv. spočívaniu premlčacej doby. Inak povedané, ak veriteľ uplatní svoj nárok voči dlžníkovi na súde (alebo aj inom orgáne), počas tohto konania premlčacia doba voči dlžníkovi neplynie. Keďže navrhovateľ svoje práva zo zmluvy uplatnil voči dlžníkovi a spoludlžníčke zo zmluvy v konaní pred Okresným súdom N. S., vo vzťahu k nim dvom nastali účinky spočívania premlčacej doby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. Rovnaké účinky (spočívanie premlčacej doby) preto nenastali aj vo vzťahu k ručiteľovi - odporkyni (v tomto konaní). A to preto, že navrhovateľ neuplatnil nároky zo zmluvy v konaní pred Okresným súdom N. S. aj voči ručiteľovi.

Nároky z hlavného a z ručiteľského záväzku sa premlčujú samostatne. Aj keď veriteľ uplatnil svoje práva voči ručiteľovi, plynutie premlčacej doby sa vo vzťahu k hlavnému dlžníkovi nezastaví. (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 250799 zo dňa 17. 10. 2000) Uvedené teda platí aj opačne - ak veriteľ uplatnil svoje právo len voči hlavnému dlžníkovi, plynutie premlčacej sa vo vzťahu k ručiteľovi nezastaví.

Ak právny predchodca navrhovateľa odstúpil od zmluvy dňa 05. 01. 2011 a voči ručiteľovi uplatnil svoje nároky samostatným návrhom doručeným súdu dňa 23. 10. 2015, je jeho nárok voči ručiteľovi premlčaný v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

Na záver súd uvádza, že Občiansky zákonník obsahuje pri ručiteľskom záväzku osobitnú úpravu, ktorá určuje vzájomné vzťahy dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi odchyľne od zásady oddeliteľnosti záväzku. Z hľadiska plnenia záväzku dlžníka alebo ručiteľa voči veriteľovi dochádza však k rovnakej situácii, ktorá vzniká pri plnení záväzku niektorého zo solidárnych dlžníkov voči veriteľovi. Veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát, od dlžníka i od ručiteľa. V tomto konaní však navrhovateľ postupoval v rozpore, pretože z tej istej zmluvy mu bol priznaný nárok voči hlavným dlžníkom zmenkovým platobným rozkazom a súčasne sa opätovne domáhal toho istého plnenia aj od ručiteľa.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V konaní bola odporkyňa úspešná v celom rozsahu, trovy konania si uplatnila a vyčísliła v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v platnom znení (ďalej len „vyhláška“) nasledovne:

- 02. 03. 2016: 1 úkon právnej služby - prevzatie veci a príprava zastúpenia [§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky] 237,34 Eur
- 03. 03. 2016: 1 úkon právnej služby - písomné podanie - odpor [§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky] 237,34 Eur
- 08. 04. 2016: 1 úkon právnej služby - písomné podanie - vyjadrenie [§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky] 237,34 Eur
- 29. 04. 2016: 1 úkon právnej služby - účasť na pojednávaní [§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky vyhlášky] 237,34 Eur
- 4 x režijný paušál á 8,58 Eur (rok 2016) 34,32 Eur

Troy právneho zastúpenia spolu 983,68 Eur

Súd považoval vyúčtovanie trov v súlade s citovanou vyhláškou, ktoré zodpovedá uskutočneným úkonom a priznal právnemu zástupcovi odporkyne trovy právneho zastúpenia tak, ako je vyčíslené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Banská Bystrica 29. 04. 2016